Dosarul nr. 21r-930/25 Judecătoria Hîncești, sediul Central
Nr. PIGD: 1-25003859-02-21r-26122025 Judecător: Angheluță Mihaela

D E C I Z I E

7 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în procedură scrisă, *fără participarea părților,* în ordine de recurs, recursul declarat de condamnata Apostol (Efimie) Natalia, împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 21 octombrie 2025, prin care s-a admis cererea condamnatei Apostol Natalia privind aplicarea retroactivității legii penale.

Procedura de înștiințare a părților legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

La 14 ianuarie 2025, condamnata Apostol Natalia a depus în instanța de judecată cererea, în condiţiile art.469 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, cu privire la aplicarea retroactivității legii penale, conform prevederilor art. 10 și 10^1 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 21 octombrie 2025 s-a admis cererea condamnatei, Apostol Natalia, privind aplicarea retroactivității legii penale.

Acţiunile comise de Apostol Natalia stabilite prin :

- sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei nr. 1-205/2020 din 04.11.2021, cu cauzarea de daune în sumă de 4255 lei, s-au reîncadrat din art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în art.186 alin. (1) Cod penal, cu menținerea pedepsei stabilite.

- sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 1-318/20 din 08.12.2021, pe faptele de sustragere cu cauzarea de daune în sumă de 18268,82 lei, s-au reîncadrat din art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal în art. 186 alin. (1) Cod penal, cu menținerea pedepsei, iar la episodul de la art. 186 ali.(2) lit. c), d) Cod penal, s-a reîncadrat în art. 186 alin.(2) lit.d) Cod penal, cu menținerea pedepsei stabilite.

- sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina nr. 1-119/20 din 04 mai 2023, pe faptele de sustragere cu cauzarea de daune în sumă de 14800 lei, s-au reîncadrat din art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal în art. 186 alin. (1) Cod penal, cu menținerea pedepsei.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, condamnata Apostol (Eftimie) Natalia, a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea parțială a încheierii cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Procedura de citare a părților.

Conform prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței, fiind întreprinse toate măsurile necesare privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate şi cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a admite recursul declarat de condamnata Apostol Natalia, cu casarea încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 21 octombrie 2005, și remiterea cauzei la rejudecare, reieşind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs: alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite

recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Conform art. 450 alin. (2) Cod de procedură penală, când instanţa de recurs remite cauza spre rejudecare conform art.449 pct.2) lit.c), ea se pronunţă şi asupra probelor ce urmează a fi administrate.

Dispozițiile art. 469 alin.(l) pct. 14) Cod de procedură penală, stabilesc că la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art. 10 şi 10^1 Cod penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare daca persoana condamnată a fost extrădată.

Conform art. 470, alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct.1)-4), 6)–16), 171) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

Aderent, conform art. 471, alin. (2) Cod de procedură penală, temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin.(1) pct.1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată, doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin.(3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art. 469 alin. (1) pct. 14) Codul de procedură penală, poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art. 469 alin.(1) pct.14) Codul de procedură penală, se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.

În acord cu dispozițiile art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Iar, art. 10^1 alin. (1), (5) și (7) Cod penal indică că dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancţiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depăşeşte maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită.

Dacă o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate pînă la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin.(l)-(4).

În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluționând chestiunea privind executarea hotărârii respective, va recalifica fapta şi va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancţiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menţine pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

Din materialele cauze, Colegiul penal reține că, la 14 ianuarie 2025, condamnata Apostol Natalia a depus în instanța de judecată cererea, în condiţiile art.469 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, cu privire la aplicarea retroactivității legii penale, conform prevederilor art. 10 și 10^1 Cod penal.

Prima instanță, prin încheierea din 21 octombrie 2025, a admis cererea condamnatei, Apostol Natalia, privind aplicarea retroactivității legii penale.

Astfel, acțiunile constatate prin:

- sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei nr. 1-205/2020 din 04.11.2021, încadrate inițial art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost recalificată în art.186 alin. (1) Cod penal, cu menținerea pedepsei stabilite.

- sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 1-318/20 din 08.12.2021, încadrate inițial în art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost recalificată în art. 186 alin. (1) Cod penal, cu menținerea pedepsei, iar la episodul de la art. 186 ali.(2) lit. c), d) Cod penal, s-a reîncadrat în art. 186 alin.(2) lit.d) Cod penal, cu menținerea pedepsei stabilite.

- sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina nr. 1-119/20 din 04 mai 2023, s-au reîncadrat din art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal în art. 186 alin. (1) Cod penal, cu menținerea pedepsei.

Analizând argumentele recursului declarat prin prisma materialelor cauzei, Colegiul penal constată că la materialele dosarului nu se regăsește sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei nr. 1-205/2020 din 04.11.2021, sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 1-318/20 din 08.12.2021, sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina nr. 1-119/20 din 04 mai 2023, prin care a fost condamnată Apostol Natalia, hotărâri care constituie temeiul juridic al executării pedepsei și punctul de referință pentru examinarea cererii privind aplicarea retroactivității legii penale.

În lipsa acestor hotărâri de condamnare, instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica legalitatea și temeinicia soluției adoptate de prima instanță, precum și de a aprecia corectitudinea recalificării faptelor și a individualizării pedepsei condamnatului. Or, examinarea cererii privind aplicarea

legii penale mai favorabile presupune analiza comparativă a normelor penale aplicate prin sentința de condamnare și a modificărilor legislative ulterioare, analiză care nu poate fi realizată în lipsa acestei hotărâri.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Luka împotriva României că art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale implică obligația instanțelor de judecată de a-și motiva hotărârile într-un mod suficient pentru a demonstra că argumentele părților au fost efectiv examinate și pentru a permite exercitarea unui control judiciar asupra modului de administrare a justiției. Totodată, Curtea a subliniat că instanța trebuie să efectueze o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos).

Din interpretarea art. 6 al Convenției rezultă că pronunțarea unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului la un proces echitabil, iar această obligație presupune ca instanța de judecată să se expună asupra tuturor cerințelor formulate și asupra argumentelor invocate de părți în susținerea sau combaterea acestora.

De reținut că, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs, iar lipsa sentințelor de condamnare împiedică exercitarea controlului judiciar asupra soluției adoptate de prima instanță.

În lipsa sentințelor de condamnare care determină situația juridică a condamnatului, nu este posibilă verificarea exactă a încadrării juridice a faptelor pentru care acesta a fost condamnat, a cuantumului pedepselor aplicate, a modalității de executare a acestora, precum și a altor circumstanțe esențiale pentru soluționarea cauzei. Or, aceste date prezintă relevanță directă pentru aprecierea incidenței și a modului de aplicare a prevederilor art. 10 și art. 10^1 Cod penal.

Colegiul penal reține că deficiențele menționate nu pot fi înlăturate în cadrul procedurii de recurs, întrucât instanța de recurs nu poate substitui instanța de fond în administrarea și verificarea materialelor necesare soluționării cererii. În asemenea circumstanțe, lipsa actelor esențiale la materialele cauzei împiedică exercitarea unui control judiciar efectiv asupra legalității și temeiniciei încheierii contestate.

Prin urmare, încălcările constatate nu permit instanței de recurs să examineze fondul recursului și să se pronunțe asupra corectitudinii aplicării dispozițiilor art. 10 și art. 10^1 Cod penal, motiv pentru care încheierea atacată urmează a fi casată, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată, după caz, cu asigurarea administrării complete a materialelor necesare și examinarea efectivă a tuturor circumstanțelor relevante.

În aceste condiții, Colegiul penal ajunge la concluzia că încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 21 octombrie 2025 urmează a fi casată, cu

remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, cu solicitarea sentințelor penale în baza cărora Apostol Natalia a fost condamnată, în vederea verificării corecte a temeiurilor privind aplicarea retroactivității legii penale și a individualizării pedepsei.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de condamnata Apostol (Eftimie) Natalia.

Se casează încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 21 octombrie 2025, prin care s-a admis cererea condamnatei Apostol Natalia privind aplicarea retroactivității legii penale, și remite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Bulhac Ion***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***